

Faze razvoja kukuruza

01.02.2017.

Moderna poljoprivredna proizvodnja je povezana sa visokim ulaganjima, a rast cena repromaterijala i energenata nameće poljoprivrednim proizvođačima potrebu za postizanjem maksimalnih prinosa na ograničenim zemljišnim resursima za sve ratarske kulture i svaka greška u tehnološkom procesu koja dovede do smanjenja prinosa može biti fatalna za gazdinstvo u celini.

Agroekološki uslovi često imaju presudan uticaj na prinos. Moguće je, međutim, primenom mera agrotehnike u odgovarajućem trenutku, na neki način smanjiti negativne efekte nepovoljnih uslova na rast i razvoj biljaka kukuruza i na taj način približiti prinose proizvodnom potencijalu za prinos u datim agroekološkim uslovima.

Proizvođač koji poznaje rast i razvoj biljaka lako može da razume svu važnost pravovremene primene agrotehničkih mera i da na taj način ostvari visok prinos i svrhu proizvodnje - profit. Stoga u proizvodnji kukuruza treba primenjivati metode koje će omogućiti postizanje proizvodnog potencijala za prinos i sa kojima se najlakše mogu izbeći skupe greške.

Tokom vegetacije biljka kukuruza prolazi kroz faze razvoja koje se najčešće dele na vegetativne i

generativne. Period života biljke od nicanja do pojave metlice se naziva vegetativnim, a period nakon pojave metlice generativnim. Tokom vegetativnog perioda generativni organi biljke prolaze kroz oku nevidljive faze razvoja te se potencijalni prinos formira nedeljama pre nego što metlica i klip postanu vidljivi. Važno je napomenuti da faze organogeneze nisu kod svih hibrida praćene identičnim fenološkim fazama - raniji hibridi će ranije prolaziti kroz faze organogeneze od kasnijih hibrida; preporuke koje slede se odnose na većinu hibrida kukuruza koji se u Srbiji gaje (FAO 300 do FAO 600)

Za određivanje stadijuma razvoja kod kukuruza se mogu koristiti različiti sistemi brojanja listova; u SAD se sve više koristi Iowa State metod brojanja listova koji kao razvijen list prepoznaje onaj koji ima potpuno vidljiv vrh lisnog rukavca, tzv. "kragnu". Ovaj metod pri utvrđivanju faze razvoja kukuruza može biti veoma opasan, jer prepoznaje 2 do 3 lista manje u odnosu na BBCH (Bayer, BASF, Ciba-Geigy i Hoechst) skalu koja novi list uzima u obzir kad mu je vidljiva ligula (jezičak), ili kada je vidljiv vrh narednog lista.

Vidljivi završetci lisnih rukavaca (kragne)	Vidljivih vrhova listova	BBCH
1	3	12
3	5-6	14-15
4-5	7-8	16-17
5-6	9-10	18-19
8	12	31
10	14-15	32-33

Postoji nekoliko kritičnih faza u toku života biljke kukurza gde agronomskim merama, primenom klasičnih mašina niskog klirensa u suvom ratarenju, možemo uticati na visinu konačnog prinosa i na taj način povećati uspeh u proizvodnji. Ovim želimo da Vas potsetimo na neke od njih.

1. **Klijanje i nicanje (00-12 BBCH, VE)**
2. **Rani vegetativni porast (2 do 6 listova; 12-16 BBCH, V1-V4)**
3. **Vegetativni porast (6 do 8 listova; 16-18 BBCH, V4-V6)**
4. **Nastavak porasta (8 do 12 listova, 18-32 BBCH, V6 - V8)**